

**พิธีสารเพื่อแก้ไขกรอบความตกลงว่าด้วยความร่วมมือด้านเศรษฐกิจ
และความตกลงในส่วนที่เกี่ยวข้องระหว่าง อาเซียนและจีน (ACFTA Upgrading Protocol)**

รัฐมนตรีเศรษฐกิจอาเซียนกับจีนลงนามในพิธีสารเพื่อแก้ไขกรอบความตกลงว่าด้วยความร่วมมือทางเศรษฐกิจและความตกลงในส่วนที่เกี่ยวข้องระหว่างประเทศสมาชิกสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (อาเซียน) กับสาธารณรัฐประชาชนจีน (Protocol to Amend the Framework Agreement on Comprehensive Economic Co-operation and Certain Agreements thereunder between ASEAN and China: ACFTA Upgrading Protocol) เมื่อวันที่ 21 พฤศจิกายน 2558 ณ กรุงกัวลาลัมเปอร์ ประเทศมาเลเซีย โดยพิธีสารดังกล่าวมีวัตถุประสงค์เพื่อปรับปรุงความตกลงการค้าเสรีอาเซียน-จีนให้มีความทันสมัย สอดคล้องกับสภาพการค้าในปัจจุบัน โดยครอบคลุมทั้งด้านการค้าสินค้า (กฎถิ่นกำเนิดสินค้า ข้อบทด้านพิธีการศุลกากรและการอำนวยความสะดวกทางการค้า) การค้าบริการ การลงทุน และความร่วมมือทางเศรษฐกิจและวิชาการ มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 1 กรกฎาคม 2559 โดยมีสาระสำคัญครอบคลุม

(1) **ด้านการค้าสินค้า** มีการเพิ่มเติมข้อบทด้านพิธีการศุลกากรและการอำนวยความสะดวกทางการค้า รวมทั้งการปรับปรุงกฎถิ่นกำเนิดสินค้า โดยอาเซียนและจีนสามารถตกลงข้อบทกฎว่าด้วยถิ่นกำเนิดสินค้า และสรุประเบียบปฏิบัติเกี่ยวกับหนังสือรับรองถิ่นกำเนิดสินค้าได้ ทำให้ได้เกณฑ์การได้ถิ่นกำเนิดมีความยืดหยุ่นมากขึ้น

(2) **ข้อผูกพันการเปิดตลาดการค้าบริการชุดที่ 3** ไทยได้เสนอเปิดตลาดครอบคลุมกิจกรรมบริการเพิ่มเติมจากข้อผูกพันภายใต้ GATS และข้อผูกพันชุดที่ 2 แต่ยังคงอยู่ขอบเขตของกฎหมายปัจจุบันที่อนุญาตให้ต่างชาติประกอบธุรกิจได้ตามเงื่อนไขที่กำหนด

(3) **การปรับปรุงความตกลงด้านการลงทุน** อาเซียนและจีนสรุปผลการเจรจาใน 2 ประเด็น ได้แก่ ข้อบทส่งเสริมการลงทุน (Promotion) และข้อบทการอำนวยความสะดวกด้านการลงทุน (Facilitation)

(4) **ความร่วมมือทางเศรษฐกิจ** อาเซียนและจีนเห็นพ้องให้มีการส่งเสริมความร่วมมือทางเศรษฐกิจและวิชาการเพื่อให้การดำเนินงานครอบคลุมหลายมิติมากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะความร่วมมือด้าน Cross Border E-Commerce และปรับปรุงขั้นตอนการพิจารณาอนุมัติโครงการความร่วมมือฯ ให้รวดเร็วขึ้น

(5) **Future Work Programme (FWP)** คือประเด็นที่ยังคงค้างภายใต้ ACFTA Upgrading Protocol 3 ประเด็น ได้แก่

- **การเปิดเสรีสินค้าอ่อนไหวเพิ่มเติม** กำหนดให้อาเซียนและจีนเจรจาเปิดเสรีการค้าสินค้าเพิ่มเติม โดยดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน 2 ปี นับจากวันที่เริ่มเจรจา

- **การเจรจากฎเฉพาะรายสินค้า (Product Specific Rules)** กำหนดให้ประเทศสมาชิกดำเนินการเจรจากฎถิ่นกำเนิดเฉพาะรายสินค้า ให้แล้วเสร็จภายใน 1 ปี นับจากวันที่พิธีสารฯ มีผลใช้บังคับ

- การปรับปรุงความตกลงด้านการลงทุนในประเด็นการคุ้มครองและการเปิดเสรีด้านการลงทุน กำหนดให้ประเทศสมาชิกหาหรือการเปิดเสรีและการคุ้มครองการลงทุนให้แล้วเสร็จภายใน 3 ปี นับจากวันที่พิธีสารฯ มีผลใช้บังคับ ยกเว้นประเทศสมาชิกจะตกลงเป็นอย่างอื่น

สถานะล่าสุด

(1) การเจรจาปฏิญญากำหนดเฉพาะรายสินค้า (PSR) ภายใต้ความตกลง ACFTA อาเซียนและจีนได้เริ่มบังคับใช้กฎเฉพาะรายสินค้าฉบับใหม่ (Revised PSRs) แล้วตั้งแต่เดือนสิงหาคม 2562

(2) การหาหรือการเปิดเสรีสินค้าอ่อนไหวเพิ่มเติมและการเปิดเสรีและการคุ้มครองการลงทุน ในการประชุมรัฐมนตรีเศรษฐกิจอาเซียน-จีน (AEM-MOFCOM Consultations) ครั้งที่ 19 เมื่อเดือนสิงหาคม 2563 อาเซียนและจีนเห็นพ้องที่จะพิจารณาเปิดเสรีการค้าสินค้าเพิ่มเติมภายใต้ความตกลง ACFTA Upgrading Protocol โดยอาเซียนและจีนจะเริ่มเจรจาเปิดเสรีสินค้าเพิ่มเติมภายหลังการลงนามความตกลงหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจระดับภูมิภาค (RCEP) ทั้งนี้ อาเซียนและจีนจะทำงานร่วมกันเพื่อหาขอบเขตและรูปแบบของการลดภาษีสินค้าเพิ่มเติมที่ทั้งสองฝ่ายจะได้รับประโยชน์ร่วมกันต่อไป สำหรับประเด็นการเปิดเสรีและคุ้มครองการลงทุน อาเซียนและจีนจะหารือถึงความจำเป็นในการยกระดับความตกลง ACFTA โดยพิจารณาความตกลงต่างๆ ที่มีอยู่ในปัจจุบัน ซึ่งรวมถึงความตกลง RCEP